

ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ 480-323 π.Χ. (σελ. 98-114)

1. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με αυτές της στήλης Β΄.

A΄	B΄
1. Κίμων	A. Έκλεισε ειρήνη για 30 χρόνια
2. Εφιάλτης	B. Αριστοκρατικός, υπέρμαχος της συνεργασίας με τη Σπάρτη
3. Περικλής	Γ. Κύριος εκφραστής της πανελλήνιας ιδέας
4. Ισοκράτης	Δ. Αρχηγός των δημοκρατικών, περιορίσε τη δύναμη των αριστοκρατικών

2. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με αυτές της στήλης Β΄.

A΄	B΄
1. Ιππόδαμος	A. Ιτρική
2. Ιπποκράτης	B. Μαθηματικά- Αστρονομία
3. Μέτων	Γ. Πολεοδόμος΄ με τα σχέδια του χτίστηκε ο Πειραιάς
4. Θουκυδίδης	Δ. Ιστοριογραφία

3. Να αντιστοιχήσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με αυτές της στήλης Β΄.

A΄	B΄
A. Αθήνα	α. Διάσημος γλύπτης της αρχαιότητας, υπεύθυνος και για τον διάκοσμο του Παρθενώνα
B. Σπάρτη	β. Δημοκρατικό πολίτευμα
Γ. Φειδίας	γ. Ολιγαρχικό πολίτευμα
Δ. Μεγάλα Παναθήναια	δ. Αθηναϊκό δικαστήριο
E. Περικλής	ε. Συνέλευση των Αθηναίων πολιτών
ΣΤ. Εκκλησία του Δήμου	στ. Αθηναίος πολιτικός
Z. Άρειος Πάγος	ζ. Γιορτή προς τιμή της θεάς Αθηνάς
A. Ιπποκράτης	α. Αρχαίος φιλόσοφος που ίδρυσε το Λύκειο
B. Πλάτωνας	β. Δραματικός ποιητής που έγραψε τραγωδίες
Γ. Αριστοτέλης	γ. Ο «πατέρας» της ιατρικής επιστήμης
Δ. Σοφοκλής	δ. Δραματικός ποιητής που έγραψε κωμωδίες
E. Αριστοφάνης	ε. Αρχαίος φιλόσοφος που ίδρυσε την Ακαδημία

4. Σημειώστε Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) δίπλα στις παρακάτω προτάσεις:

1. Στη δημοκρατική Αθήνα πολιτικά δικαιώματα είχαν όλοι, δηλαδή όσοι κατάγονταν από πατέρα και μητέρα Αθηναίους, οι μέτοικοι (ξένοι) αλλά και οι δούλοι.
2. Στη δημοκρατική Αθήνα πολιτικά δικαιώματα είχαν και οι γυναίκες και οι άνδρες
3. Στη δημοκρατική Αθήνα τα μέλη της Βουλής επιλέγονταν με κλήρο, ενώ σήμερα οι βουλευτές εκλέγονται.
4. Το πολιτικό κέντρο της αρχαίας Αθήνας ήταν ο Κεραμεικός .
5. Ο Πειραιάς ήταν το λιμάνι της αρχαίας Αθήνας.
6. Ο Μέγας Αλέξανδρος επέβαλε σε όλες τις περιοχές που κατακτούσε τη λατρεία και τον τρόπο διοίκησης των Μακεδόνων.
7. Ο Μέγας Αλέξανδρος κατέκτησε το περσικό κράτος και δημιούργησε μια νέα μεγάλη αυτοκρατορία
8. Στην αυτοκρατορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου απαγορεύονταν οι γάμοι ανάμεσα σε Μακεδόνες και ξένες γυναίκες.
9. Μέσα στην αυτοκρατορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου διαδόθηκε ο ελληνικός πολιτισμός.
10. Μετά το θάνατό του ο Μέγας Αλέξανδρος θεοποιήθηκε και δημιουργήθηκαν πολλοί μύθοι για αυτόν σε διάφορους λαούς.

5. Με βάση το παράθεμα 12 στη σελ. 99 και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στο στόχο ίδρυσης της Α΄ Αθηναϊκής συμμαχίας και στον τρόπο λειτουργίας της.

Απάντηση:.....
.....
.....
.....
.....

6. Να αποδώσετε σύντομα το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- Καλλίειος ειρήνη
- Τριακοντούτεις σπονδαί
- Θεωρικά
- Μετοίκιο
- Λειτουργίες
- Χορηγία
- Τριηραρχία
- Ανταλκίδειος ειρήνη

7. Να αναλύσετε τις έκτακτες εισφορές των Αθηναίων πολιτών την περίοδο διακυβέρνησης του Περικλή.

Απάντηση:.....
.....
.....
.....
.....

8. Με βάση το παράθεμα 14 στη σελ. 101 και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε στα μέτρα της πολιτικής του Περικλή και πως ενίσχυσε το δημοκρατικό πολίτευμα.

Απάντηση:.....
.....
.....
.....
.....

9. Με βάση το παράθεμα 17 στη σελ. 105 και τις ιστορικές σας γνώσεις να αναπτύξετε την πανελλήνια ιδέα, έτσι όπως εκφράζεται από τον Ισοκράτη.

Απάντηση:.....
.....
.....
.....

10. Να αναφέρετε τα μέτρα του Φιλίππου για την ισχυροποίηση της Μακεδονίας.

Απάντηση:.....
.....
.....

11. Τι συμφωνήθηκε στο συνέδριο στην Κόρινθο το 337;

Απάντηση:
.....
.....
.....

12. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου και τις συνέπειες σύμφωνα με το παράθεμα 15 στη σελ.

Απάντηση:.....
.....
.....
.....

13. Ποιες είναι οι φάσεις του Πελ. πολέμου και ποιες ήταν οι επιπτώσεις του στις πόλεις και τους ανθρώπους;

Απάντηση:.....
.....
.....

.....
.....

14. Μετά τον πελοποννησιακό πόλεμο ακολουθεί μια άλλη σειρά συγκρούσεων, ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος.(395-386). Ποιοι συνασπισμοί πόλεων σχηματίστηκαν, μεταξύ ποιων υπογράφεται ειρήνη και γιατί η ειρήνη αυτή χαρακτηρίζεται ως «μειωτική για τον Ελληνισμό»;

Απάντηση:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

15. Να τοποθετήσετε τους πνευματικούς ανθρώπους της ελληνικής αρχαιότητας που σας δίνονται παρακάτω στην κατηγορία όπου ο καθένας ανήκει:
Θουκυδίδης, Πλάτων, Αριστοφάνης, Αριστοτέλης, Δημοσθένης, Ηρόδοτος, Ισοκράτης, Σωκράτης, Σοφοκλής, Ευριπίδης.

Δραματικοί ποιητές	
Φιλόσοφοι	
Ρήτορες	
Ιστορικοί	

16. **α.** Πότε, ανάμεσα σε ποιους και γιατί έγινε ο Πελοποννησιακός πόλεμος;
β. Με βάση το κείμενο που ακολουθεί αλλά και τις ιστορικές σας γνώσεις να παρουσιάσετε τις συνέπειες του Πελοποννησιακού πολέμου για τις ελληνικές πόλεις που ενεπλάκησαν σ' αυτόν.

[Κατά την τρίτη περίοδο του Πελοποννησιακού πολέμου οι Σπαρτιάτες συνήψαν με τους Πέρσες, στην συμμαχία και οικονομική βοήθεια των οποίων είχαν βασιστεί για την νίκη τους επί της Αθήνας, την λεγόμενη ειρήνη του «Βασιλέως». Οι Πέρσες έτσι απέκτησαν το δικαίωμα να επεμβαίνουν στα πράγματα της Ελλάδας δήθεν για να διασφαλίζουν την αυτονομία των πόλεων-κρατών]. Για την ιστορία των Ελλήνων η ειρήνη του «Βασιλέως» αντιπροσωπεύει μια από τις πιο ταπεινές στιγμές της έσχατης παρακμής. Χρησιμοποιώντας η Περσία το αξίωμα εκείνο, που αποτελούσε το Α και το Ω της πολιτειακής ζωής των Ελλήνων, το αξίωμα της αυτονομίας των διαφόρων μεμονωμένων πόλεων, για να κατακερματίσει την Ελλάδα σε αδύναμα κρατίδια, και επιβάλλοντας την παρουσία του μεγάλου βασιλέως ως εγγύηση της κατάστασης αυτής, η μεγάλη δύναμη της Ανατολής κατόρθωσε επι τέλους να θέσει το πόδι της πάνω στοναυχένα του Ελληνισμού.

(H. Bengtson, *Ιστορία της αρχαίας Ελλάδος*, σ. 231)

Απάντηση:.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

17. Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που δηλώνει τη σωστή απάντηση.

1) Σε ποια από τις παρακάτω μάχες δεν συγκρούστηκαν οι Έλληνες με τους Πέρσες.

- a) Στη μάχη της Ιμέρας.
- b) Στη μάχη των Θερμοπυλών.
- c) Στη μάχη του Μαραθώνα.
- d) Όλες έγιναν μεταξύ Ελλήνων-Περσών.

2) Κατά την ίδρυση της Α΄ Αθηναϊκής Συμμαχίας :

- a) Το συμμαχικό ταμείο βρισκόταν στην ακρόπολη της Αθήνας.
- b) Η Σπάρτη δέχτηκε να συμμαχήσει με την Αθηνά.
- c) Οι σύμμαχοι πλήρωναν πλοία και χρήματα ως φόρο.
- d) Τίποτα από τα παραπάνω δεν ισχύει.

3) Ποιος από τους παρακάτω δεν υπήρξε δημοκρατικός.

- a) Ο Κίμων
- b) Ο Εφιάλτη.
- c) Ο Περικλής.
- d) Όλοι υπήρξαν αρχηγοί των δημοκρατικών.

4) Ποιο από τα παρακάτω δεν θεωρείται λειτουργία.

- a) Η χορηγία.
- b) Τα θεωρικά.
- c) Η εστίαση.
- d) Η τριηραρχία.

5) Τι από τα παρακάτω δεν αποφασίστηκε με την Ανταλκίδειο Ειρήνη:

- a) Η παράδοση των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας στους Πέρσες.
- b) Η αυτονομία σχεδόν όλων των πόλεων.
- c) Η παραχώρηση της Ίμβρου-Λήμνου-Σκύρου στους Πέρσες.
- d) Ο ορισμός των Σπαρτιατών ως τοποτηρητών της Ειρήνης.

6) Ποιος από τους παρακάτω υπήρξε εχθρός της πανελληνίας ιδέας.

- a) Ο Γοργίας
- b) Ο Δημοσθένης.
- c) Ο Ισοκράτης.
- d) Ο Φίλιππος Β΄.

7) Η εδραίωση της κυριαρχίας του Φιλίππου έγινε με:

- a) Τη μάχη της Χαϊρώνειας.
- b) Τη μάχη στα Λεύκτρα.
- c) Τη μάχη στη Μαντινεία.

d) Τον Κορινθιακό πόλεμο.

18. Τι γνωρίζετε για την πολιτιστική δράση του Μ. Αλεξάνδρου στην εκστρατεία του.

Απάντηση:.....
.....
.....
.....

19. Αντλώντας στοιχεία από την πηγή και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφέρετε:

α) ποια χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του Περικλή συνέβαλαν στον εκδημοκρατισμό του αθηναϊκού πολιτεύματος και πώς επιτεύχθηκε αυτό;

β) πώς οργάνωσε την οικονομική πολιτική της Αθήνας;

Ο Περικλής ολοκληρώνει την αθηναϊκή δημοκρατία. Συγχρόνως την κατευθύνει, είναι για πολύ καιρό ο αναμφισβήτητος αρχηγός της-να πούμε ο «τύραννός» της; (οι Αθηναίοι το λένε). Είναι, κατά το Θουκυδίδη, ο «πρώτος των Αθηναίων». Ο Περικλής είναι προικισμένος με τέσσερις «αρετές», που όλες μαζί κάνουν το μεγάλο πολιτικό άνδρα. Έχει ευφυΐα, δηλαδή την ικανότητα να αναλύει μια πολιτική κατάσταση, να προβλέπει με ακρίβεια τα γεγονότα και να τ΄ αντιμετωπίζει με την πράξη. Έχει ευφράδεια που πείθει και εξασφαλίζει τη συμμετοχή στην κάθε του ενέργεια ολόκληρου του λαού. Κάθε φορά που σηκώνεται να μιλήσει στην Εκκλησία, θαρρείς και καταθέτει στα πόδια της το στέφανο του αρχηγού και δεν τον ξαναφοράει παρά με τη συγκατάθεση όλων. Ο λόγος του βροντάει, καθώς έλεγαν. Είναι- τρίτη αρετή-ο πιο αγνός πατριώτης: γι' αυτόν τίποτα ποτέ δεν μπαίνει πάνω από το συμφέρον της

κοινότητας των πολιτών, πάνω απ' την τιμή της πόλης των Αθηνών. Τέλος είναι απόλυτα ανιδιοτελής.

Bonnard A., Ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, μετ. Δ. Θοιβιδόπουλος, τ.1,

σ.225-227

Απάντηση:.....
.....
.....
.....
.....